

ZE STAREJ SZAFY

ze zbiorów

Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej

w Suwałkach

*„Po starą księgę sięgam ze wzruszeniem,
Zda mi się, że to nakryty kamieniem
Ojców proch. Czas ją poczeruić i kruszy,
Lecz pełna w sobie nieśmiertelnej duszy”*

Wiktór Gomułicki „Ex libris”

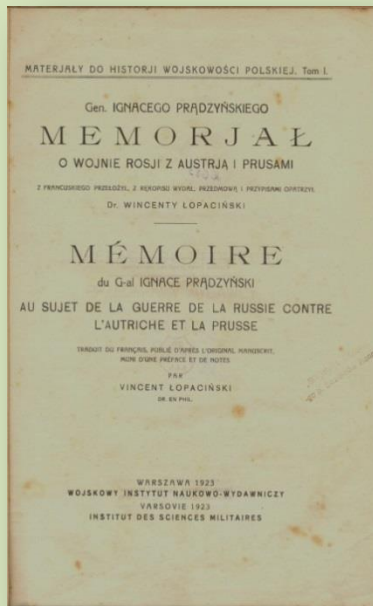
Najcenniejszą część zbiorów Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach stanowią cymelia¹. Są to stare druki (publikacje piśmiennicze wydane od 2 poł. XV w. do r. 1800), książki wydane w XIX wieku oraz dzieła, które ukazały się na rynku wydawniczym do 1945 r. Znaczna część tego księgozbioru znalazła się w zasobach naszej Biblioteki dzięki darom indywidualnych ofiarodawców, jak również zakupom antykwarycznym i aukcyjnym. Cymelia są udostępniane w Czytelni Książek (budynek Biblioteki przy ul. E. Plater 33a, pierwsze piętro, pokój nr 8).

Od lat gromadzimy też pierwsze wydania utworów Marii Konopnickiej oraz materiały związane z osobą patronki Biblioteki. Staramy się także pozyskiwać najwartościowsze wydawnictwa o charakterze regionalnym, zarówno te ukazujące się obecnie, jak również starsze wydania regionalistów.

Aktualnie zbiory z tzw. „starej szafy” to ok. 500 pozycji inwentarzowych oznaczonych sygnaturą G.Z. (Gabinet Zbiorów). Informacje o nich dostępne są w katalogu Biblioteki, patrz:

<http://www.suwalki-bp.sowwva.pl/>

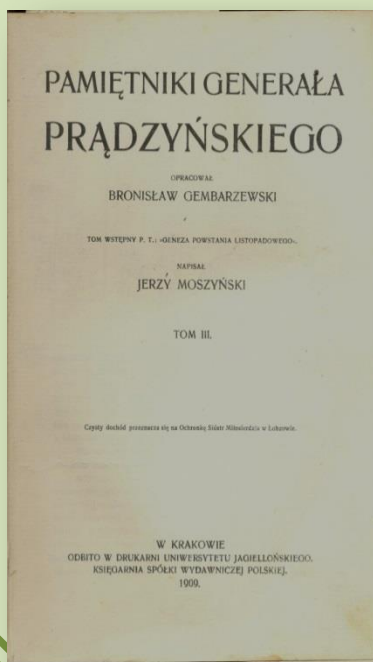
¹ Cymelia to zbiory lub obiekty o szczególnej wartości, odpowiednio chronione i przechowywane; przeważnie najcenniejsze druki i rękopisy w bibliotece, często trzymane w sejfie bibliotecznym. Posiadają własną historię, mogą zawierać autograf lub odręczne notatki autora.

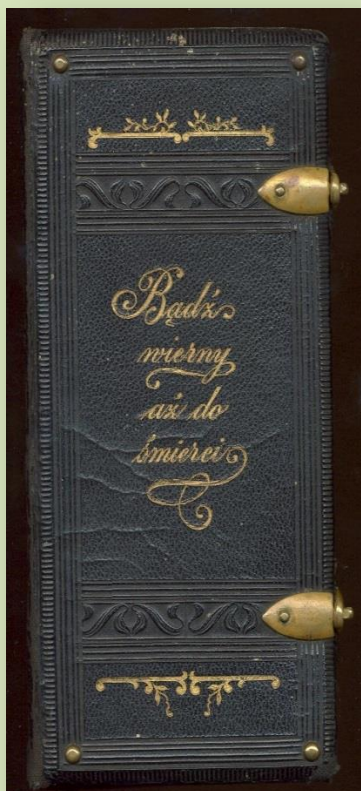

Gen. Ignacego Prądzyńskiego Memorjał o wojnie Rosji z Austrią i Prusami = Mémoire du G-al Ignace Prądzyński au sujet de la guerre de la Russie contre l'Autriche et la Prusse / z fr. przeł., z rpsu wyd., przedm. i przypisami opatrzył Wincenty Łopaciński. - Warszawa : Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, 1923. - 107, [5] s. : mapa ; 35 cm

Pamiętniki generała Prądzyńskiego. T. 3 / oprac. Bronisław Gembarzewski. - Kraków : Spółka Wydawnicza Polska, 1909. - [4], 494 s. ; 23 cm.

Dwie prace gen. Ignacego Prądzyńskiego - jednego z najwybitniejszych inżynierów wojskowych Królestwa Polskiego, genialnego stratega, którego plany są dla wielu niekwestionowanymi wzorcami. Był jednym z najlepszych teoretyków wojny, doskonałym sztabowcem i planistą swoich czasów.

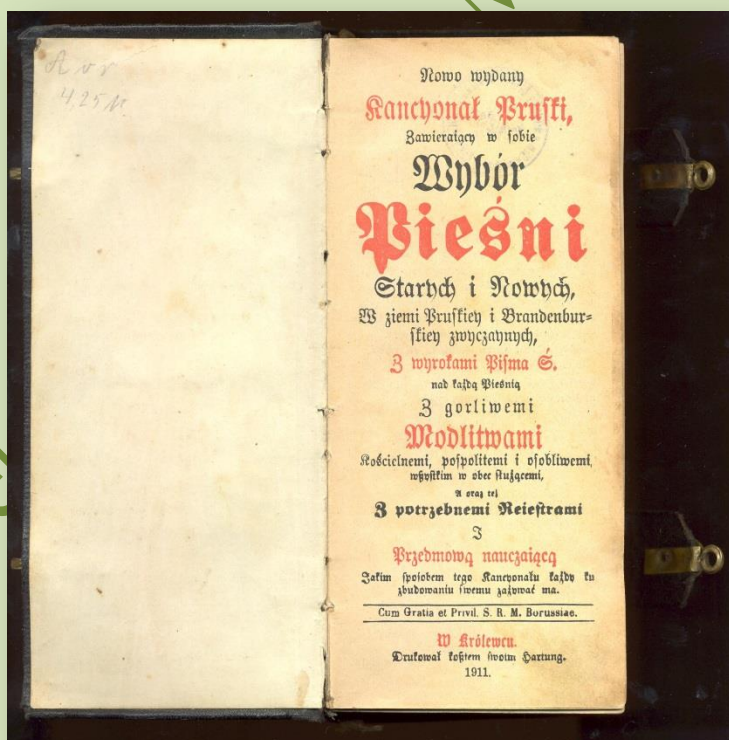

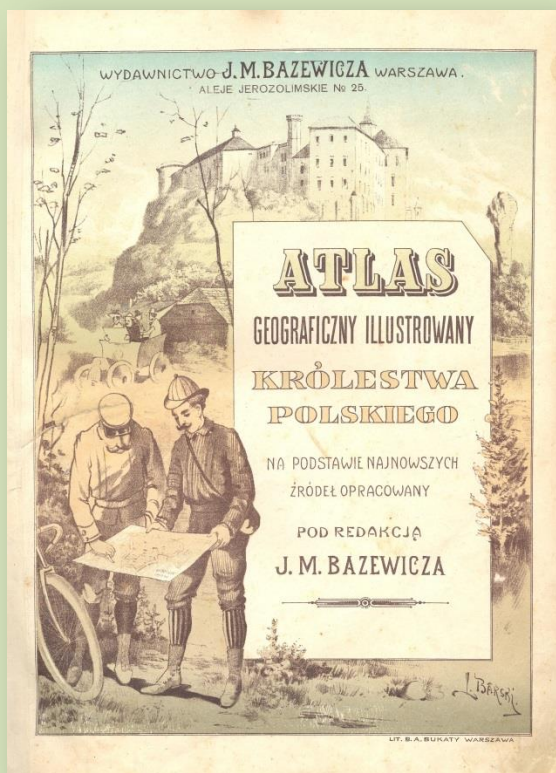
Nowo wydany kancjonał pruski, zawierający w sobie wybór pieśni starych i nowych, w ziemi pruskiej i brandenburskiej zwyczajnych, z wyrokami z Pisma Ś. nad każdą pieśnią z gorliwymi modlitwami kościelnymi, pospolitemi i osobliwymi [...] z potrzebnymi reiestrami, z przedmową nauczającą jakim sposobem tego kancjonału każdy ku zbudowaniu swemu zażywać ma / Królewiec : [s.n.], 1911. - [1023] s. pag. varia ; 18 cm

Tom wydany w Królewcu w 1911 r., w czasie bardzo napiętych stosunków polsko-niemieckich. Złożony piękną szwabachą po polsku ze specjalnym przywilejem króla Fryderyka Wilhelma wydanym osobiście wydawcy (Hartungowi) w 1738 roku.

Jan Henryk Hartung (1699 - 1756) był pierwszym z długiej polskiej dynastii księgarskiej, która prowadziła działalność księgarską i wydawniczą w Królewcu aż do 1934 roku, kiedy to została zamknięta przez hitlerowców.

Źródło: http://www.antoranz.net/CURIOSA/ZBIOR3/C0308/25_QZC07030_Kancjonał.HTM

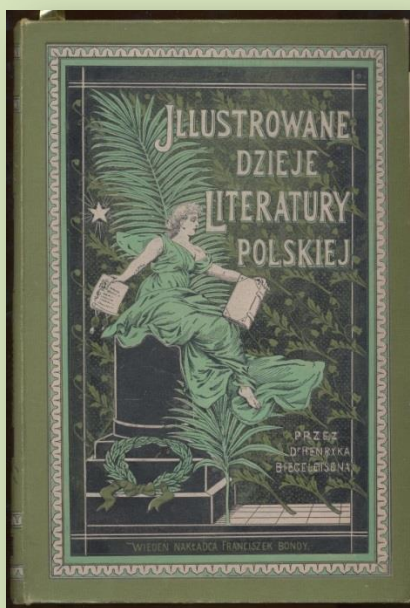

Atlas geograficzny illustrowany Królestwa Polskiego / na podstawie najnowszych źródeł opracowany pod redakcją J. M. Bazewicza. - Warszawa : Wydawnictwo J. M. Bazewicza, 1907. - 1 atlas ([2] k., 85 tabl. z mapami, 118, [2] s. tekst) : litogr. kolor. ; 30

Atlas geograficzny wydawany w latach 1903–1907 w Warszawie przez Józefa Michała Bazewicza. Zawiera mapy z obszaru Królestwa Polskiego. Stanowił źródło informacji geograficznych, historycznych i gospodarczych.

Pierwsza mapa w atlasie jest mapą zbiorczą, pozostałe ułożone kolejno w ramach dziesięciu guberni. Tablice z mapami bogato ilustrowane, m.in. grafikami przedstawiającymi: ruiny zamków, pejzaże, widoki ogólne miast, postaci kobiet i mężczyzn w strojach ludowych. Uzupełnienie stanowi tekst: "Opis Królestwa Polskiego do Atlasu Geograficznego Illustrowanego opracowanego pod redakcją J. M. Bazewicza", Warszawa 1907. Druk A. Pęczalski i K. Marszałkowski, Erywańska N° 2/4

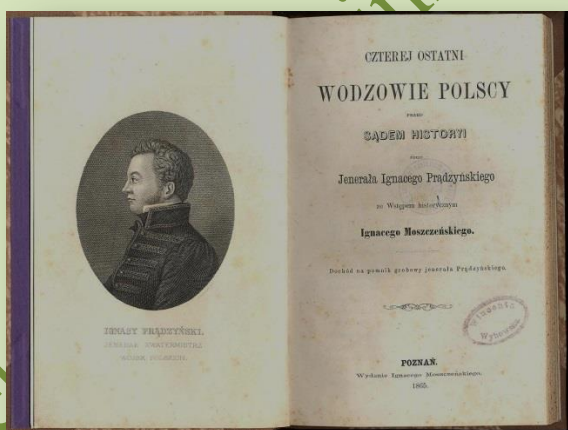

Ilustrowane dzieje literatury polskiej. T. 1-2. / Henryk Biegeleisen. - Wiedeń : Franciszek Bondy, [1898-1900]. – 2 t. (394 s., [38] k. tabl.(w tym złoż.); 395 s., [37] s. tabl. (w tym złoż.) : il. (w tym kolor.), faks., fot., portr., rys. ; 26 cm.

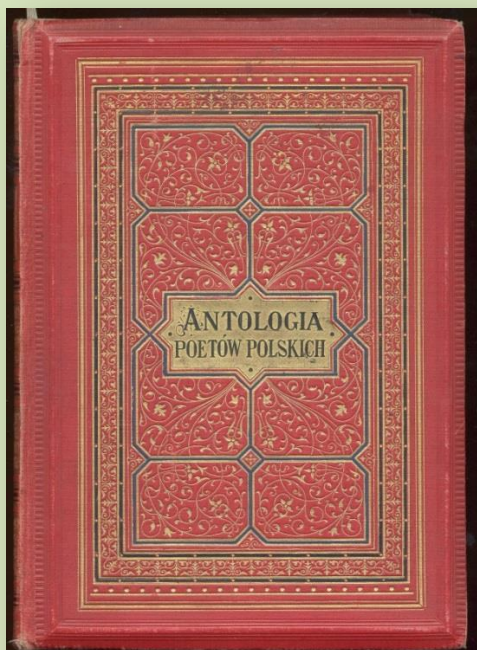
„Ilustrowane dzieje literatury polskiej” to publikacja wydana w 5 tomach, omawiająca dzieje literatury polskiej od średniowiecza do romantyzmu. Autorem pracy jest Henryk Biegeleisen - historyk literatury polskiej, wydawca, etnograf, nauczyciel gimnazjalny we Lwowie.

W zbiorach suwalskiej Biblioteki znajdują się dwa pierwsze tomy tego tytułu obejmujące średniowiecze (od okresu piastowskiego do okresu jagiellońskiego). Książki podarowała suwalskiej księżnicy prof. Anna Sitarska

Czterej ostatni wodzowie polscy przed sądem historyi / przez Ignacego Prądzyńskiego ; ze wstępem historycznym Ignacego Moszczeńskiego. - Poznań : Ignacy Moszczeński, 1865. - XXXVI, 90 s., [1] k. tabl. ; 24 cm

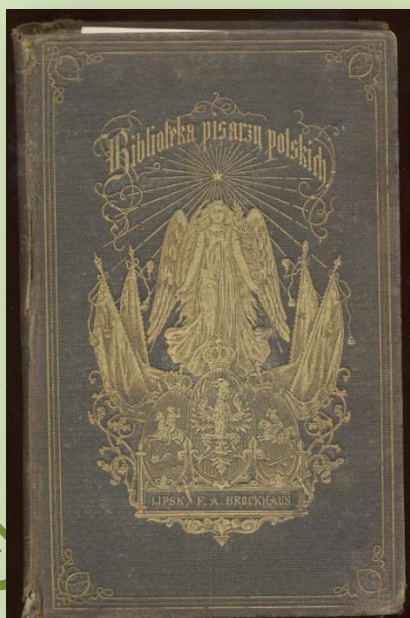
Ignacy Prądzyński uważany za jednego z najbardziej utalentowanych generałów polskich pierwszej połowy XIX w. był autorem blisko 60 prac z dziedziny wojskowości a także cennych dla historyka obszernych pamiętników. Niniejsza publikacja poddaje krytycznej ocenie osoby księcia Józefa Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszki, Józefa Chłopickiego i Jana Skrzyneckiego.

Antologia polska : wybór najcenniejszych utworów poetów polskich / zestawiał W.B. ; il. Michał Elwiro Andriolli. - Wyd. 3 pomnożone. - Lwów : H. Altenberg ; Lipsk : F.A. Brockhaus ; Warszawa: Gebethner i Wolff, 1887. - XVI, 488 s. : il. ; 21 cm.

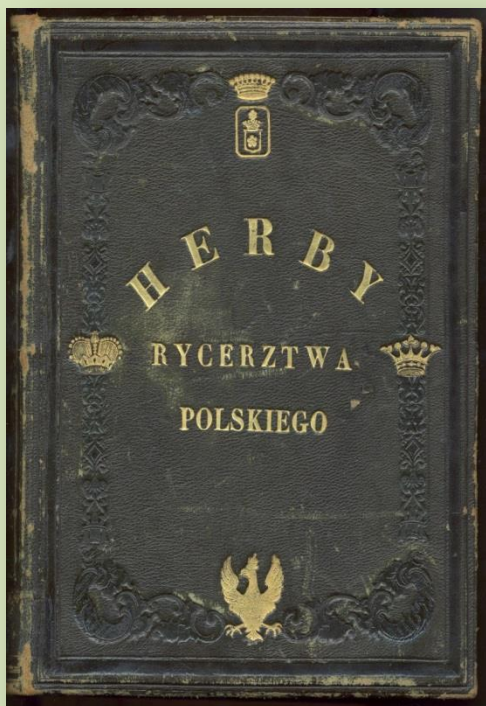
Bardzo starannie wydana antologia poezji polskiej w wyborze Władysława Bełzy z ilustracjami m.in. E. M. Andriollego, J. Kossaka, J. Brandta.

Uwagę zwraca płócienna oprawa z połączanymi tłokami (motywy geometryczne i roślinne). Trzon książki łączy z okładkami barwne wyklejki.

Pisma. T. VI. Pisma pośmiertne / Adam Mickiewicz. - Nowe wydanie zupełne. - Lipsk : F.A. Brockhaus, 1877. - 196 s. ; 19 cm.

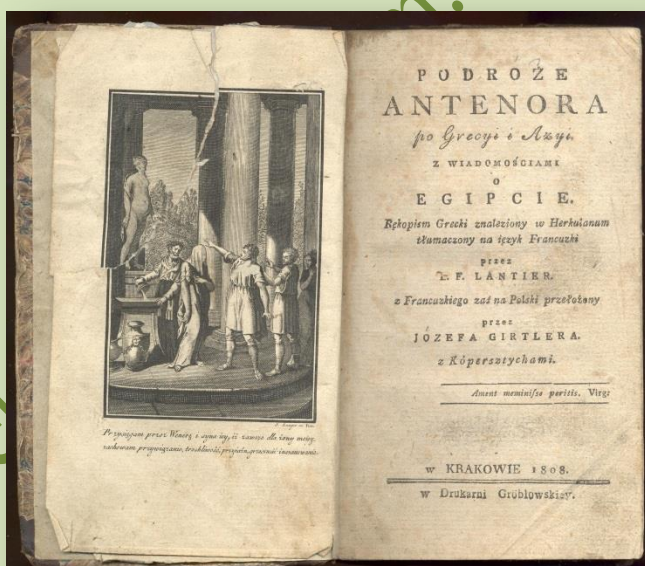
BIBLIOTEKA PISARZY POLSKICH - seria wydawnicza dzieł pisarzy XIX w. (zwłaszcza Wielkiej Emigracji), wydawana w Lipsku, w latach 1860-86 przez firmę F. A. Brockhaus

Herby rycerstwa polskiego / przez Bartosza Paprockiego zebrane i wydane r. p. 1584 ; wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego. - Kraków : Wydaw. Biblioteki Polskiej, 1858. - 964, CLXII, 13 s., [2] s. tabl. : il. ; 25 cm

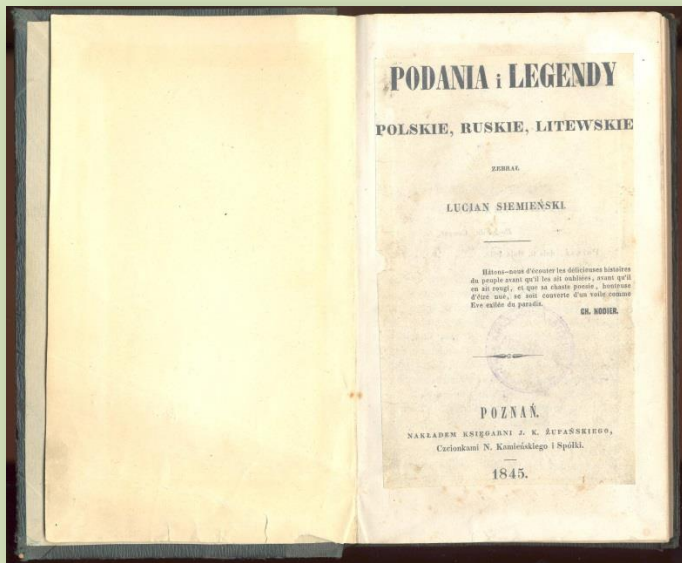
XIX-wieczne wydanie herbarza Bartosza Paprockiego zachowane w bardzo dobrym stanie, jedynie niewielkie otarcia oprawy.

Wydanie jest dopełnione w stosunku do pierwodruku obszernym „Skorowidzem do herbów rycerstwa polskiego Bartosza Paprockiego” oraz pracą Żegoty Pauli „Wiadomość o życiu i pismach Bartłomieja Paprockiego”; frontyspis zawiera podobiznę strony tytułowej wydania z 1584 r oraz na odwrocie drzeworytowy portret króla Stefana Batorego.

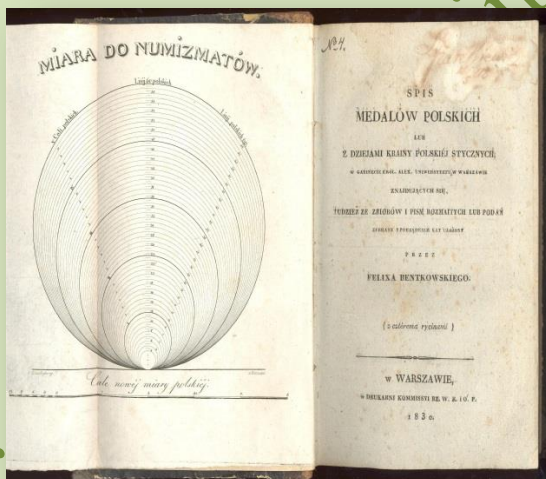
Podróże Antenora po Grecyi i Azji z wiadomościami o Egipcie : rękopism Grecki znaleziony w Herkulanum / E. F. Lantier ; przeł. z franc. Józef Girtler. - Kraków : Druk. Gröblowskiej, 1808. - [4], 313, [7] s. ; 16 cm.

Książka była bogatym źródłem wiedzy na temat kultury oraz poszczególnych krain antycznej Grecji. Po raz pierwszy ukazała się pod koniec XVIII wieku w języku francuskim - prezentowany egzemplarz jest pierwszym polskim wydaniem.

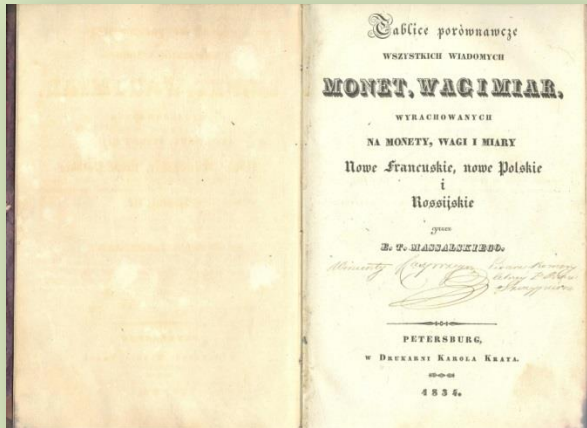
Podania i legendy polskie, ruskie, litewskie / Lucjan Siemieński. - Poznań : Księgarnia J.K. Żupańskiego, 1845. - XX, 163 s. ; 20 cm.

Prezentowane wydawnictwo to zbiór legend i podań wywodzących się z ziem znajdujących się w dawnych granicach Rzeczypospolitej. Autor był zwolennikiem wspólnoty ludów słowiańskich, tłumaczył na język polski klasyczne dzieła średniowiecznej literatury rosyjskiej i czeskiej, był też współautorem i tłumaczem wydania ukraińskich dumek.

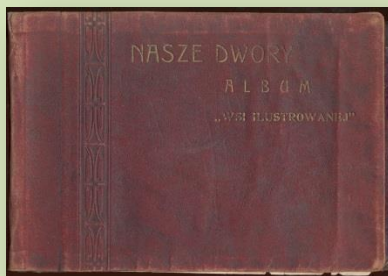
Spis medalów polskich lub z dziejami krainy polskiej stycznych, w gabinecie król. Alex. Uniwersytetu w Warszawie znajdujących się, tudzież ze zbiorów i pism rozmaitych lub podań zebrany i porządkiem lat ułożony / Feliks Bentkowski. - Warszawa : Drukarnia Kommissyi Rz. W. R. i O. P., 1830. - XXIII, 259 s., 4 ryc. ; 20 cm.

Opublikowany w 1830 r. za pozwoleniem cenzury rządowej spis medalii stanowi cenne źródło informacji zarówno dla kolekcjonerów jak i badaczy medalierstwa. Autorem pracy jest Feliks Bentkowski historyk literatury, bibliograf, językoznawca i archiwista

Tablice porównawcze wszystkich wiadomych monet, wagi i miar wyrachowanych na monety, wagi i miary nowe francuskie, nowe polskie i rosyjskie / Edward Tomasz Massalski. - Petersburg : Druk. Karola Kraya, 1834. - 124 s. ; 23 cm

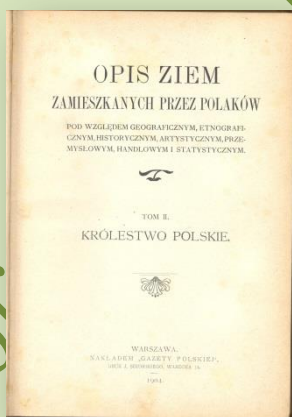
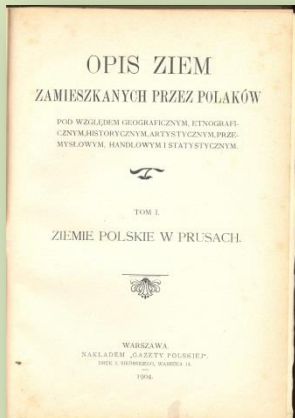
Rarytas dla numizmatyków i nie tylko. Pięknie wydana publikacja, twarda oprawa połączona z trzonem książki ozdobnymi wyklejkami. Grzbiet tłoczony, połączone litery i geometryczne wzory. Mimo upływu lat książka w doskonałym stanie.

Nasze dwory : Album "Wsi Ilustrowanej". - Warszawa : Wieś Ilustrowana, 1911. - [47] k. tabl. : fot. ; 15x23 cm.

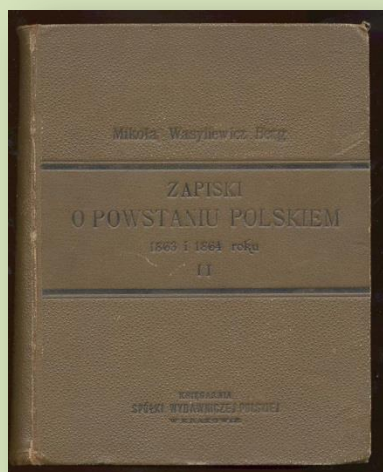
Album zawiera fotografie polskich dworów i rezydencji sprzed I wojny światowej. Oprawny w skórę, na okładkach zastosowano ślepe tłoki. Dodatkowym elementem zdobniczym jest tytuł publikacji tłoczony złotymi literami.

„Wieś Ilustrowana” ukazywała się w l. 1910-1914. Odznaczała się starannie opracowaną szatą graficzną, była bogato ilustrowana, drukowana na luksusowym papierze przez Zakłady Graficzne B. Wierzbickiego i Spółki. Część zamieszczonych w albumie ilustracji wcześniej publikowano na łamach „Wsi Ilustrowanej”

Opis ziem zamieszkaných przez Polaków pod względem geograficznym, etnograficznym, historycznym, artystycznym, przemysłowym, handlowym i statystycznym. T. 1-2. - Warszawa : Gazeta Polska, 1904-1905. – 2 t. (519 s., [3]k. tabl. ; 346 s.) : il. ; 25 cm.

Publikacja o charakterze geograficzno-etnograficznym. Bogato ilustrowana. Twarda oprawa wydawnicza z epoki, złocenia i tłoczenia na licach i grzbiecie. Oprawa jest sygnowana ślepym tłokiem na tylnym licu: intrologator A. Grzybek, Marjańska 6

Zapiski o powstaniu polskim 1863 i 1864 roku i poprzedzającej powstanie epoce demonstracji od 1856 r.. T. II / Mikołaj Wasyliewicz Berg ; przeł. K.J. - Kraków : Spółka Wydawnicza Polska, 1899. - 451 s. ; 21 cm.

Zapiski o polskich spiskach i powstaniach. Cz. 3-5 / Mikołaj Wasyliewicz Berg. - Warszawa : Druk. A.T. Jezierskiego, 1906. – 3 cz. (149 s. ; 120 s. ; 131 s.) ; 20 cm.

Mikołaj Wasyliewicz Berg - rosyjski pisarz i poeta, tłumacz, dziennikarz i historyk. Redaktor gazety „Warszawski Dniownik”. Autor przekładów poetów słowiańskich. Lektor języka rosyjskiego w Szkole Głównej Warszawskiej, następnie na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim. Prezentowane tytuły stanowią najważniejsze dzieła w dorobku twórczym Berga.

